

**BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS**

17 september 2009

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van artikel 75 van
het Burgerlijk Wetboek,
in verband met het aantal getuigen bij het
burgerlijk huwelijk**

(ingediend door mevrouw Valérie Déom)

**CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE**

17 septembre 2009

PROPOSITION DE LOI

**modifiant l'article 75 du
Code civil en ce qui
concerne le nombre de témoins
au mariage civil**

(déposée par Mme Valérie Déom)

SAMENVATTING

Dit wetsvoorstel wil ervoor zorgen dat bepaalde trouwers niet langer in de lastige situatie verkeren dat zij slechts twee getuigen mogen kiezen; het strekt er dus toe hen de mogelijkheid te geven twee, drie of vier getuigen aan te wijzen.

RÉSUMÉ

Afin d'éviter à certains mariés la difficile situation de ne pouvoir prendre seulement que deux témoins, la proposition donne la possibilité d'en prendre deux, trois ou quatre.

cdH	:	centre démocrate Humaniste
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Ecolo-Groen!	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
FN	:	Front National
LDD	:	Lijst Dedecker
MR	:	Mouvement Réformateur
N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
PS	:	Parti Socialiste
sp.a	:	socialistische partij anders
VB	:	Vlaams Belang

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 52 0000/000:	Parlementair document van de 52 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV:	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN:	Plenum
COM:	Commissievergadering
MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 52 0000/000:	Document parlementaire de la 52 ^{ème} législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA:	Questions et Réponses écrites
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
CRABV:	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)
PLEN:	Séance plénière
COM:	Réunion de commission
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : publications@laChambre.be

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het huwelijk heeft nog niet afgedaan. Het aantal huwelijken lijkt althans niet af te nemen: in de periode 1996-2008 schommelde het aantal burgerlijke huwelijken tussen ruim 42 100 en iets meer dan 45 600 per jaar, het topjaar 1996 (50 552 huwelijken) en het daljaar 2002 (40 434 huwelijken) buiten beschouwing gelaten. In relatieve cijfers komt dat voor diezelfde periode neer op een stijging met 2%. Hoewel dat statistisch gesproken geen significant verschil is, toont het aan dat het huwelijk maatschappelijk niet in onbruik is geraakt.

Mensen trouwen om allerlei redenen, die in de eerste plaats te maken hebben met hun individuele vrijheid en hoogstpersoonlijke keuzes. Het huwelijk had in het verleden maar ook nu nog een belangrijke symbolische functie; het huwelijk was en is een manier om die stap in het leven sociaal erkend te zien. Daardoor is het huwelijk een openbare aangelegenheid en werd, tot voor kort, een officiële huwelijksaankondiging uitgehangen.

Ook de getuige werkt mee om het huwelijk zijn symbolische functie en zijn sociale erkenning te geven. Die rol wordt door het toekomstig echtpaar doorgaans toevertrouwd aan mensen die uit hun naaste omgeving komen en/of met wie ze een bijzondere band hebben, die ze dan ook tot uiting willen brengen.

Wanneer het er op aankomt die twee getuigen te kiezen, is het soms moeilijk een keuze te maken. In België kunnen de paren die na het burgerlijk huwelijk ook een kerkelijk huwelijk laten voltrekken, die rol van getuige toevertrouwen aan meer dan twee mensen, terwijl de paren die alleen voor het — enige wettelijk erkende — burgerlijk huwelijk kiezen, dat niet kunnen en slechts twee getuigen mogen aanwijzen, doorgaans één per echtgenoot.

Uit een studie die door onderzoekers van de KUL werd uitgevoerd op grond van gegevens die door de Belgische bisschoppenconferentie werden bijeengebracht, blijkt dat in 2006 26,7% van de burgerlijke huwelijken werden gevolgd door een sacrament en een katholieke plechtigheid. Uiteraard zijn er verschillen tussen de regio's en tussen de gemeenten; ook moet er rekening mee worden gehouden dat soortgelijke overgangsrituelen ook door andere erediensten — onder meer de orthodoxe eredienst — worden uitgevoerd. Desondanks ligt het aantal katholieke plechtigheden in 2006 vrij laag ten aanzien van het totaal aantal burgerlijke huwelijken. Wij mogen er dus van uitgaan dat het burgerlijk huwelijk voor tal van paren een bijzonder belangrijk moment is.

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le mariage demeure à la mode! À tout le moins, il ne semble pas faiblir. En termes absolus, pour la période 1996-2008 — et si l'on excepte un pic en 1996 (50 552 unions) et un creux en 2002 (40 434) — le nombre d'unions civiles oscille entre plus de 42 100 et un peu plus de 45 600. En termes relatifs, pour la même période, le nombre de ces unions a augmenté de 2% en dix ans. Si, statistiquement, ce pourcentage n'est pas significatif, au regard de l'évolution sociétale, il démontre que le mariage n'est pas tombé en désuétude.

Les couples décident de se marier pour diverses raisons, lesquelles relèvent avant tout de leur liberté individuelle et de choix très personnels. Toutefois, dès son origine, le mariage procède essentiellement d'une fonction symbolique et de reconnaissance sociale. Il est, de ce fait, public et était précédé, jusqu'il y a peu, d'une annonce officielle: la publication des bans.

Participant à cette fonction symbolique et de reconnaissance sociale, le rôle de témoin est généralement donné par les futurs époux à des personnes qui leur sont proches et/ou vis-à-vis desquelles ils ont une volonté de manifester un lien particulier.

Cependant, au moment de désigner ces deux personnes, il est parfois difficile de faire un choix. Si les couples qui choisissent de procéder à une cérémonie religieuse après le mariage civil peuvent, par ce biais, donner ce rôle à plus de deux témoins, en Belgique, les couples qui procèdent au seul mariage légalement reconnu, ne peuvent en faire autant et sont limités à deux témoins, soit généralement un par époux.

Une étude effectuée par des chercheurs de la KUL, à l'aide de données collectées par la Conférence épiscopale de Belgique, révèle que, pour l'année 2006, 26,7% des mariages civils ont été suivis d'un sacrement et d'une cérémonie catholique. Bien entendu, il y a des variations régionales et communales. Il faut également tenir compte du fait que d'autres cultes, notamment le culte orthodoxe, célèbrent des rites de passage similaires. Nonobstant ces faits, le nombre de cérémonies catholiques, par rapport au nombre total d'unions civiles, est relativement peu élevé en cette année 2006. Nous pouvons donc raisonnablement penser que le mariage civil est un moment particulièrement important pour de nombreux couples.

Frankrijk en België hadden terzake aanvankelijk weliswaar een gemeenschappelijke juridische basis, maar thans verschilt het Franse rechtstelsel van het Belgische. Krachtens de Franse *Code civil* is het immers toegestaan dat het burgerlijk huwelijk wordt voltrokken “*en présence d’au moins deux témoins, ou de quatre au plus*” (artikel 75 van de Franse *Code civil*).

Dit wetsvoorstel beoogt het aantal getuigen bij het burgerlijk huwelijk te verhogen, zodat de toekomstige echtgenoten meerdere getuigen kunnen kiezen als ze dat wensen.

Om te voorkomen dat de trouwzalen worden “overrompeld” en dat de structuur van de huwelijksakten moet worden gewijzigd, wordt echter voorgesteld het Franse model te volgen, dat het aantal getuigen beperkt tot vier.

Bien qu’à l’origine nous ayons un socle juridique commun, le système français diffère du système belge. En effet, le Code civil français permet que le mariage civil se déroule “*en présence d’au moins deux témoins, ou de quatre au plus*” (article 75 du Code civil français).

Afin de donner aux futurs époux la possibilité de choisir plusieurs témoins, s’ils le souhaitent, la présente proposition vise à augmenter le nombre de témoins au mariage civil.

Toutefois, afin de ne pas “encombrer” les salles de mariage et de ne pas devoir modifier la structure des actes de mariage, il est proposé de suivre le modèle français, qui limite à quatre le nombre de témoins.

Valérie DÉOM (PS)

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 75, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek, vervangen bij de wet van 7 januari 1908, gewijzigd bij de wetten van 4 mei 1999, 13 februari 2003 en 12 juli 2009, worden de woorden “in tegenwoordigheid van twee getuigen, bloedverwanten of geen bloedverwanten” vervangen door de woorden “in tegenwoordigheid van ten minste twee en ten hoogste vier getuigen, bloedverwanten of geen bloedverwanten”.

3 september 2009

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

À l'article 75 du Code civil, remplacé par la loi du 7 janvier 1908, modifié par les lois du 4 mai 1999, du 13 février 2003 et du 12 juillet 2009, au premier alinéa, les mots “en présence de deux témoins, parents ou non parents,” sont remplacés par “en présence d'au moins deux témoins, ou de quatre au plus, parents ou non parents,”.

3 septembre 2009

Valérie DÉOM (PS)

BASISTEKST

Burgerlijk Wetboek

Art. 75 Op de door de partijen aangewezen dag na verloop van de termijn zoals bedoeld in artikel 165, doet de ambtenaar van de burgerlijke stand in het gemeentehuis, in tegenwoordigheid van twee getuigen, bloedverwanten of geen bloedverwanten, aan de partijen voorlezing van de hierboven vermelde stukken betreffende hun staat en de formaliteiten van het huwelijk, alsook van hoofdstuk VI van de titel Het huwelijk, betreffende de wederzijdse rechten en verplichtingen der echtgenoten. Hij ontvangt van elke partij, de ene na de andere, de verklaring dat zij elkaar willen aannemen tot echtgenoten; hij verklaart in naam van de wet dat zij door de echt verbonden zijn en maakt daarvan dadelijk een akte op.

In afwijking van het eerste lid, kan de gemeenteraad op het grondgebied van de gemeente andere openbare plaatsen met een neutraal karakter, waarvan de gemeente het uitsluitend gebruiksrecht heeft, aanwijzen om huwelijken te voltrekken.

Indien in de betrokken gemeente binnengemeentelijke territoriale organen werden opgericht, wordt deze bevoegdheid uitgeoefend door de districtsraad.

BASISTEKST AANGEPAST AAN HET VOORSTEL

Burgerlijk Wetboek

Art. 75 Op de door de partijen aangewezen dag na verloop van de termijn zoals bedoeld in artikel 165, doet de ambtenaar van de burgerlijke stand in het gemeentehuis, **in tegenwoordigheid van ten minste twee en ten hoogste vier getuigen, bloedverwanten of geen bloedverwanten**, aan de partijen voorlezing van de hierboven vermelde stukken betreffende hun staat en de formaliteiten van het huwelijk, alsook van hoofdstuk VI van de titel Het huwelijk, betreffende de wederzijdse rechten en verplichtingen der echtgenoten. Hij ontvangt van elke partij, de ene na de andere, de verklaring dat zij elkaar willen aannemen tot echtgenoten; hij verklaart in naam van de wet dat zij door de echt verbonden zijn en maakt daarvan dadelijk een akte op.

In afwijking van het eerste lid, kan de gemeenteraad op het grondgebied van de gemeente andere openbare plaatsen met een neutraal karakter, waarvan de gemeente het uitsluitend gebruiksrecht heeft, aanwijzen om huwelijken te voltrekken.

Indien in de betrokken gemeente binnengemeentelijke territoriale organen werden opgericht, wordt deze bevoegdheid uitgeoefend door de districtsraad.

TEXTE DE BASE**Code civil**

Art. 75 Le jour désigné par les parties après le délai visé à l'article 165, l'officier de l'état civil, dans la maison commune en présence de deux témoins, parents ou non-parents, fera lecture aux parties, des pièces ci-dessus mentionnées, relatives à leur état et aux formalités du mariage, et du chapitre VI du titre "Du mariage", sur les "Droits et les devoirs respectifs des époux". Il recevra de chaque partie, l'une après l'autre, la déclaration qu'elles veulent se prendre pour époux; il prononcera, au nom de la loi, qu'elles sont unies par le mariage, et il en dressera acte sur-le-champ.

Par dérogation à l'alinéa 1er, le conseil communal peut désigner, sur le territoire de la commune, d'autres lieux publics à caractère neutre, dont la commune a l'usage exclusif, pour célébrer les mariages.

Si des organes territoriaux intracommunaux ont été créés dans la commune concernée, cette compétence est exercée par le conseil de district.

TEXTE DE BASE ADAPTÉ À LA PROPOSITION**Code civil**

Art. 75 Le jour désigné par les parties après le délai visé à l'article 165, l'officier de l'état civil, dans la maison commune en présence **d'au moins deux témoins, ou de quatre au plus, parents ou non-parents**, fera lecture aux parties, des pièces ci-dessus mentionnées, relatives à leur état et aux formalités du mariage, et du chapitre VI du titre "Du mariage", sur les "Droits et les devoirs respectifs des époux". Il recevra de chaque partie, l'une après l'autre, la déclaration qu'elles veulent se prendre pour époux; il prononcera, au nom de la loi, qu'elles sont unies par le mariage, et il en dressera acte sur-le-champ.

Par dérogation à l'alinéa 1er, le conseil communal peut désigner, sur le territoire de la commune, d'autres lieux publics à caractère neutre, dont la commune a l'usage exclusif, pour célébrer les mariages.

Si des organes territoriaux intracommunaux ont été créés dans la commune concernée, cette compétence est exercée par le conseil de district.